

Förvaltningsutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 1 och 2 § i lagen om tillämpning av vissa förpliktelser enligt lagen om en kommun- och servicestrukturreform

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 1 och 2 § i lagen om tillämpning av vissa förpliktelser enligt lagen om en kommun- och servicestrukturreform (RP 111/2015 rd): Ärendet har remitterats till förvaltningsutskottet för betänkande och till grundlagsutskottet och social- och hälsovårdsutskottet för utlåtande.

Utlåtanden

Följande utlåtanden har lämnats:

- grundlagsutskottet GrUU 9/2015 rd
- social- och hälsovårdsutskottet ShUU 4/2015 rd

Sakkunniga

Utskottet har hört

- lagstiftningsråd Eeva Mäenpää, finansministeriet
- regeringsråd Päivi Salo, social- och hälsovårdsministeriet.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- justitieministeriet
- Finlands Kommunförbund.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås det att lagen om tillämpning av vissa förpliktelser enligt lagen om en kommun- och servicestrukturreform ändras så att lagens giltighetstid förlängs med två år till utgången av 2018. Kommunernas samarbetsförpliktelser när det gäller ordnandet av social- och hälsovården, vilka grundar sig på lagen om en kommun- och servicestrukturreform, gäller på basis av nämnda lag till utgången av 2016. Syftet med lagen har varit att säkerställa att verksamheten i de samarbetsområden inom social- och hälsovården som avses i lagen om en kommun- och servicestrukturreform fortsätter tills servicestrukturreformen inom social- och hälsovården

Betänkande FvUB 10/2015 rd

genomförts. Därför föreslås det att de samarbetsförpliktelser inom social- och hälsovården som grundar sig på kommun- och servicestrukturreformen ska fortsätta att gälla till utgången av 2018. Genom att förlänga verksamheten i samarbetsområdena säkerställs att servicen inom områdena fortsätter utan störningar tills de nya organisationer enligt servicestrukturreformen inom social- och hälsovården som ska svara för ordnandet av servicen inleder sin verksamhet.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Den temporära lagen om en kommun- och servicestrukturreform (169/2007) upphörde att gälla vid utgången av 2012. Tillämpningen av kommunernas samarbetsförpliktelser när det gäller ordnandet av social- och hälsovården har dock förlängts, först till utgången av 2014 (384/2011) och sedan på nytt till utgången av 2016 (490/2014). Syftet med bestämmelserna har varit att säkerställa att verksamheten i de samarbetsområden inom social- och hälsovården som avses i lagen om en kommun- och servicestrukturreform (ramlagen) fortsätter tills servicestrukturreformen inom social- och hälsovården har genomförts.

Enligt det nu aktuella lagförslaget, som i dag gäller bara en relativt liten del av kommunerna, ska de samarbetsförpliktelser inom social- och hälsovården som grundar sig på kommun- och servicestrukturreformen fortsätta att tillämpas till utgången av 2018. Genom regleringen försöker man förhindra att kommunerna upplöser sina samarbetsarrangemang vid utgången av 2016 och på så sätt trygga att servicen fortsätter utan störningar under övergångsperioden. De samarbetsområden som avses i ramlagen kan slopas från och med ingången av 2019. Då inleder de landskapsbaserade självstyrande områden som ska ansvara för bland annat social- och hälsovården sin verksamhet.

Om samarbetsavtal sägs upp kan kommuner som inte på många år själva har ansvarat för att ordna social- och hälsovården bli tvungna att ansvara för vården 2017 och 2018. Detta vållar högst sannolikt problem när det gäller tillgången på social- och hälsovårdstjänster. Det är också oändamålsenligt att skapa nya tillfälliga servicestrukturer som bara finns en kort tid. Det finns ett tungt vägande samhälleligt behov av att förlänga de förpliktelser som ingår i lagförslaget. Utskottet betonar i detta sammanhang också skyldigheten för det allmänna att se till att de grundläggande fri- och rättigheterna tillgodoses.

Social- och hälsovårdsutskottet tillstyrker i sitt utlåtande lagförslaget och ett snabbt ikraftträdande. Förvaltningsutskottet instämmer helt i det som sägs i social- och hälsovårdsutskottets utlåtande. Särskilt betonar utskottet vikten av utrednings- och andra åtgärder för att säkerställa att kommunerna inte vidtar åtgärder som står i strid med målen för den kommande strukturreformen inom social- och hälsovården.

Utskottet anser att kommunerna inte kan grunda sina eventuella arrangemang på antagandet att bland annat ett ansvar som hänför sig till ett avtal automatiskt överförs på den nya anordnaren av vården.

Betänkande FvUB 10/2015 rd

Av grundlagsutskottets utlåtande framgår det att lagförslaget kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Sammantaget sett anser utskottet att propositionen behövs och fyller sitt syfte. Utskottet tillstyrker lagförslaget utan ändringar.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Förvaltningsutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslaget i proposition RP 111/2015 rd utan ändringar.

Helsingfors 20.11.2015

I den avgörande behandlingen deltog

vice ordförande Timo V. Korhonen cent
medlem Thomas Blomqvist sv
medlem Antti Häkkänen saml
medlem Mika Kari sd
medlem Elsi Katainen cent
medlem Kari Kulmala saf
medlem Mikko Kärnä cent
medlem Sirpa Paatero sd
medlem Olli-Poika Parviainen gröna
medlem Juha Pylväs cent
medlem Joona Räsänen sd
medlem Matti Semi vänst.
medlem Mari-Leena Talvitie saml
ersättare Reijo Hongisto saf.

Sekreterare var

utskottsråd Ossi Lantto.